

UCHWAŁA nr 9 RADY do SPRAW CYFRYZACJI

z dnia 8 lutego 2021 roku

w sprawie Rekomendacji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych dotyczących udzielania zamówień publicznych na dostawę zestawów komputerowych.

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2020 r. poz. 346) oraz § 5 Regulaminu Rady do Spraw Cyfryzacji stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 17 Ministra Cyfryzacji z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia regulaminu Rady do Spraw Cyfryzacji (Dz. Urz. z 2020 r. poz. 19), uchwala się, co następuje:

Rada ds. Cyfryzacji pozytywnie ocenia projekt Rekomendacji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych dotyczących udzielania zamówień publicznych na dostawę zestawów komputerowych. Wychodzi on naprzeciw oczekiwaniom rynku, który ze względu na swoją specyfikę potrzebuje regulacji nadążających za postępem technologicznym. Nowe rekomendacje UZP w tym zakresie są tym bardziej dziś potrzebne, gdyż pierwotna wersja tego dokumentu pochodziła z 2012 roku i od tamtego czasu nie była aktualizowana.

Bez wątpienia branża elektroniczna, w tym IT, jest jednym z najszybciej rozwijających się sektorów na polskim rynku. Bez odpowiedniego otoczenia prawnego, które uwzględniałoby współczesną dynamikę zmian technologicznych, rozwój i funkcjonowanie tej branży są dziś bardzo utrudnione. Szczególnie w przypadku sprzętu komputerowego proces zmian technologicznych jest bardzo szybki. Dlatego regulacje prawne powinny nadążać za tymi zmianami. W niektórych przypadkach nawet już po kilku miesiącach od publikacji przepisów czy rekomendacji, wymagają one nowelizacji, ponieważ nie są współmierne z aktualnymi wymaganiami technologicznymi. A biorąc pod uwagę, że ostatnie rekomendacje UZP pochodzą blisko sprzed 10 lat, kompletnie nie przystają one do rzeczywistości.

Rada ds. Cyfryzacji zgadza się z generalną zasadą opisu przedmiotu zamówienia, w którym liczy się specyfikacja właściwości użytkowych urządzeń, a nie ich szczegółowe parametry konstrukcyjne. Wynika to przede wszystkim z potrzeb Zamawiającego, które są determinowane nie rozwiązaniami technicznymi zawartymi w zamawianym sprzęcie, lecz atrybutami określającymi przydatność urządzenia komputerowego do realizacji zadań. Do najważniejszych właściwości urządzenia, które przy wyborze oferty na zamówienie sprzętu komputerowego powinny być brane pod uwagę, należą:

- wydajność urządzenia komputerowego poparta przeprowadzonym testem,
- ergonomia pracy,

- zgodność urządzenia komputerowego z oprogramowaniem wykorzystywanym przez zamawiającego,
- cykl życia produktu, w tym okres dostępności podzespołów do napraw,
- jakość procesu wytwarzania decydująca o trwałości i niezawodności sprzętu na podstawie odpowiednich norm,
- warunki gwarancji świadczonej przez producenta.

W rekomendacjach UZP zostały również uwzględnione odstępstwa od rekomendacji, czyli opis szczególnych, wyjątkowych przypadków, w których zamawiający ze względu na przewidywane zastosowanie może określić pewne parametry charakteryzujące detale konstrukcyjne sprzętu.

Oceniamy, że właściwe jest założenie, iż w miarę rozwoju technologii i stopnia skomplikowania złożoności urządzeń komputerowych, porównywanie wydajności komputerów tylko na podstawie parametrów ich komponentów składowych stało się niewystarczające. Niezbędne jest zatem badanie wydajności komputerów w praktyce. A ta może być mierzona na podstawie testów syntetycznych lub testów aplikacyjnych. W rekomendacjach wskazuje się właściwe podejście, by preferować testy aplikacyjne, które mierzą wydajność komputera przy użyciu pewnego zestawu standardowych programów używanych w normalnej pracy z komputerem. Przewaga danego zestawu komputerowego w testach syntetycznych może bowiem nie przekładać się na postrzeganą przez użytkownika wydajność komputera. Przykładowo: urządzenie z bardzo silnym procesorem i dość powolnym dyskiem twardym może być postrzegane przez użytkownika jako wolne, mimo że w teście syntetycznym, mierzącym moc obliczeniową, urządzenie to uzyska wysoki wynik.

Właściwym podejściem jest także uwzględnienie w rekomendacjach zapisów niedopuszczalnych. Zgadza się, że w opisie przedmiotu zamówienia powinno się unikać specyfikowania urządzeń komputerowych przez wskazywanie szczegółowych parametrów komponentów wykorzystywanych do ich budowy, gdyż podobne właściwości użytkowe mogą być zapewnione przez wiele różnych konstrukcyjnie urządzeń. Zapisy takie mają bowiem moc potencjalnie dyskryminującą niektórych producentów sprzętu komputerowego.

W rekomendacjach zostały szczegółowo opisane normy i certyfikaty, które gwarantują odpowiednią jakość procesu wytwarzania, niezawodność sprzętu oraz zgodność z europejskimi regulacjami. Słusznym podejściem jest rozdzielenie norm i certyfikatów na takie, które wymagane są powszechnie oraz dodatkowe, występujące na rynku. Wymaganie posiadania norm lub certyfikatów z dodatkowej listy obwarowane jest przeprowadzeniem wstępnych konsultacji rynkowych, aby sprawdzić czy ich zastosowanie nie będzie stanowiło kryterium wykluczającego potencjalnych dostawców.

Biorąc pod uwagę, iż zamawiany sprzęt będzie wykorzystywany przez urzędy administracji publicznej, bardzo ważnym punktem rekomendacji jest kwestia bezpieczeństwa urządzeń.

Komputery mogą stać się celem cyberataków, kradzieży danych i niewłaściwego wykorzystania danych, jak i kradzieży samego komputera. Takie ataki i kradzieże mogą zagrozić poufności, dostępności i integralności przetwarzanych danych przechowywanych w komputerach, a także wpłynąć na funkcjonowanie samych komputerów. Uważamy, że zwłaszcza administracja publiczna, powinna mieć w szczególności na uwadze zadbanie o jak największe cyberbezpieczeństwo używanego sprzętu.

Mając na uwadze powyższe, Rada ds. Cyfryzacji pozytywnie ocenia projekt Rekomendacji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych dotyczących udzielania zamówień publicznych na dostawę zestawów komputerowych. Zwracamy uwagę na to, że poprzednie regulacje w tym zakresie są już nieaktualne ze względu na postęp technologiczny, jaki dokonał się od 2012 r. Żeby zapewnić aktualność regulacji w przyszłości, m.in. z uwagi na szybki postęp technologiczny, stosowanie nowych rozwiązań, ale także np. z uwagi na działania Unii Europejskiej w zakresie polityki środowiskowej, energetycznej, obiegu zamkniętego, Rada ds. Cyfryzacji zaleca prezesowi UZP aktualizację rekomendacji co 1-1,5 roku. Mając na uwadze fakt, że opracowanie kolejnej wersji rekomendacji wymaga czasu, zalecamy prowadzić prace aktualizacyjne w sposób ciągły.

Jak pokazuje doświadczenie, rynek zamówień publicznych – który do tej pory nie był przyzwyczajony do funkcjonowania do aktualnych rekomendacji – wypracował własne praktyki na dostawę zestawów komputerowych, które nie są zgodne z zaleceniami przedstawionymi w opiniowanym dokumencie. Przykładowo: powszechnym zachowaniem zamawiających jest stosowanie testów syntetycznych, a nie rekomendowanych testów aplikacyjnych.

Zdaniem Rady ds. Cyfryzacji, aby oddziaływanie wypracowanych wytycznych przyniosło lepsze efekty i żeby były one realnie stosowane, rekomendujemy, aby prezes UZP wspólnie z branżowymi ekspertami przeprowadził cykl szkoleń dla zamawiających. Szkolenia powinny wyjaśniać właściwe podejście do przeprowadzenia zamówienia, tłumaczyć możliwość ewentualnych odstępstw i uświadamiać ważność kwestii cyberbezpieczeństwa, która do tej pory była niestety pomijana.

Protokół z głosowania

Decyzją Przewodniczącego Rady głosowanie zostało przeprowadzone w trybie obiegowym. Projekt uchwały nr 9 został przesłany członkom Rady 3 lutego 2021 r. z terminem głosowania do dnia 8 lutego 2021 r. W głosowaniu wzięło udział 14 członków Rady, z czego oddano:

- 14 głosów „za” przyjęciem uchwały,
- 0 głosów „przeciw” oraz
- 0 głosów „wstrzymuję się”.

Uchwała nr 9 Rady do Spraw Cyfryzacji została przyjęta 8 lutego 2021 roku w głosowaniu jawnym w trybie obiegowym zwykłą większością głosów.

Szczegóły dotyczące głosowania przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Imię	Nazwisko	Głos
1.	Katarzyna	Chałubińska-Jentkiewicz	za
2.	Jan	Czajkowski	za
3.	Krzysztof	Dyki	za
4.	Paweł	Gora	za
5.	Agnieszka	Gryszczyńska	za
6.	Michał	Kanownik	za
7.	Janusz	Kosiński	za
8.	Anna Beata	Kwiatkowska	za
9.	Dariusz	Milka	za
10.	Józef	Orzeł	za
11.	Wiesław	Paluszyński	za
12.	Rafał	Rodziewicz	za
13.	Włodzimierz	Schmidt	za
14.	Sebastian	Szymański	za

Przewodniczący Rady

Józef Orzeł

/-podpisano elektronicznie/